

Abych našel odpověď na to, kdo jsem, bude třeba zalovit hluboko ve vesmíru. Musím si vybojovat přehled o vlastním ontologickém statusu.

Než něco podniknu, musím se důkladně zamyslet, všechno si propočítat, snad nejsem úplně bez šance, pořád ještě zbývají nějaké alternativy.

*

Jedu přímo na chatu a po většinu cesty překračuji povolenou rychlost tak o dvacet až třicet kilometrů.

Doufám, že mě zastaví policie. Fantazíruju, že mě odsoudí na dvacet let do vězení, chytnu se té představy dvaceti let za mřížemi, mohl bych soudce dokonce uprosit na doživotí, nejradši v malé, nepohodlné cele v nejpřísnějším vězení v zemi, daleko od velkých měst a od lidí, které znám, a nejlíp s jinými kriminálníky, s pasáky, podvodníky a vrahy.

Představuju si, že se obrátím přímo na porotu: Ano, uznávám svou vinu! Jel jsem moc rychle, nedržel jsem pevně volant kvůli nemocné ruce a přejel jsem starou paní. Nepřežila. Promiňte mi, promiňte! Odsudte mě, je to vaše povinnost, ale ne k smrti, jsem zapřísáhlý odpůrce trestu smrti, jen žádám, abych směl žít ještě pár měsíců nebo let, než...

Za chvíli už se s igelitkou v pravé ruce vydávám na cestu a hodinu stoupám k chatě u jezera, část hněvu ze mě cestou vyprchá.

Připadá mi nepochopitelné, že mě lékaři klidně odsoudí k smrti, a přitom jediný náznak ochrnutí je ochablá levá ruka a ztuhlé prsty. Zanedlouho, už po několika měsících, nebudu schopen chodit a pak se postupně stanu závislým na pomoci okolí absolutně ve všem. Znovu ze mě bude bezmocné dítě. Nakonec nedokážu ani jíst, ale voperují mi do žaludku trubičku, jíž mě budou krmit, abych nezemřel na podvýživu. Nakonec mi vypoví poslušnost dýchání, takže v poslední fázi mě strčí do respirátoru. Marianne mi to tak řekla, byla pěkně surová. Ale já to nechci, respirátor nepřichází v úvahu!

Ten lékařský ortel přitom nepřišel proto, že bych si připadal nějak nemocný. Necítil jsem se nijak špatně. Původně mě napadlo, že jde o zánět šlach, i když by to bylo ne-logické, protože levou ruku používám málo, píšu a většinu věcí dělám pravou.

Jenže Marianne se ten nenápadný symptom zdál nápadný a ani jí na mysl nepřišlo, aby zahájila léčbu zánětu. Prohmatala mi svaly na levé paži. Pak mě poslala na rentgen do toho hypermoderního zařízení s křídově bílými zdmi a stropem, dost neutěšené místo. Vytanulo mi tam několik úzkostných asociací na scénografické pojetí dávného představení Sartrovy hry *Za zavřenými dveřmi*.

Ovšem čekárna v Zemské nemocnici o několik týdnů později nebyla o moc lepší: Albert? Prosím, pojdte dál!

V lese je jaro, stezka vedoucí vzhůru je téměř bez sněhu a já zahlédnu podběl, ale v prohlubních mezi stromy ještě leží zbytky závějí. Přestože většina sněhu je pryč, zem v lese je mokrá a já nemám holínky, jedu přímo z práce a na nohou

mám černé městské polobotky. Ale v Pohádkové chaloupce čekají suché boty a určitě i ponožky.

Les není v tuhle roční dobu moc přívětivý. Studený a syrový. Brodím se loňským listím, přitom kopnu do mrtvé myši a po několika metrech do dalšího malého hlodavce, který nejspíš zahynul v boji s mrazem, než napadl sníh. Ale když vyjdu nahoru na pláň, z oblohy bez jediného mráčku září večerní slunce a jezero se třpytí.

Slyším zpívat kosa, letos poprvé. Ta životodárná píseň vynívá jako protipól k mému rozpoložení. I když ptačí zpěv se vlastně může vykládat elegicky jako smutný, ale smířný žalozpěv.

Vysoko nad jezerem a nad dosud holými korunami stromů táhne k severu hejno husí, svou symetrickou formací připomíná pluh a je téměř dokonalé. Kdo ví, co se mnou bude, až se husy budou zase vracet na jih.

Myslím na léta, jež minula. Poprvé jsme tu byli s Eirin před třiceti sedmi lety. Pak jsme žili svůj život. Žili jsme ho dlouho. A nežijeme věčně, v tom nejsme sami.

Teď to ale přišlo trochu nečekaně. Ještě jsem se nestihl smířit s tím, že co nevidět bude konec všemu, absolutně všemu.

Je konec, pomyslím si. Můj osud se naplní dlouho předtím, než by měl skončit přirozenou cestou a s potřebným odstupem, poněvadž zanedlouho přijdu o vůli řízenou svařovací silou.

To, že ztratím veškerou schopnost být pánem svého osudu, byla pro mě vždycky noční můra. Nedá se to vydržet – a teď už je i pozdě.

Čirá hrůza. Toho se právě na té celkové neschopnosti opravdu bojím.

Spustím loďku na vodu, předtím ji převrátím pravou rukou za pomoci levé nohy, a odemknu dveře chaty. Klíč vozíme v přihrádce auta.

Není to poprvé, kdy se někdo z nás rozhodl spontánně zajet k Pohádkové chaloupce. Eirin se sem rozjela, když umřela její matka, tedy Christianova babička a Sářina prababička. Eirin potřebovala být chvíli sama.

Když sundávám okenice a zatápím v kamnech, nechám dveře otevřené. V levé držím krabičku sirek, pravou škrťám.

V chatě je zatuchlo a syrovo. Zároveň topím a větrám. Z oken smetu mrtvé mouchy, i to byli jednou živí tvorové jako já.

Tak, a budu psát. Musím se k tomu všemu nějak postavit, rozhodnout se. A rozhodnout to musím já, nikoli Marianne nebo zdravotnický systém, který by chtěl rozhodovat za mě, a rozhodovat za mě nemůžete ani vy, členové rodiny.

Na zkoušku chci několik myšlenek napsat na papír.

Ale papír! Kde najdu kus papíru?

Nezajel jsem domů do Ódinovy ulice pro tu láhev whisky, mohl jsem si tam ale aspoň vzít papír na psaní, i když v samoobsluze jistě také něco na psaní měli.

Jako pokaždé, když přijedeme, leží na jídelním stole náš poklad, kronika, kterou tam před odjezdem po úklidu vždycky položíme. Teď se na ni vrhnu skoro jako na kořist. Konstatuju, že většina stránek je prázdných, koupili jsme ji teprve nedávno.

Vezmu tenhle poslední svazek rodinné kroniky do ruky a posadím se k oknu s vyhlídkou na jezero a na západ slunce.

Sedím tady ještě teď, kdy už je venku tma jako v ranci a v kronice zbývá jen několik prázdných stránek.

*

Co je člověk? To je otázka.

Je to jen náhoda, že žijeme zrovna tady?

Nemůžeme se napojit na nic jiného než na fyziku a chemii?

Vyhlednu oknem a vidím, jak se hvězdné nebe odráží v jezeře. A mě to táhne do noci.

Už řadu hodin jsem strávil u tohoto okna a pociťoval touhu vyjít pod hvězdné nebe. Možná se z něj dozvím víc, než jsem se dozvěděl v Mariannině ordinaci.

Natáhnu si tlustý svetr a narazím čepici, a když otevřu hlavní dveře a vykročím ven, jako bych otevřel vstupní dveře do svého domova, do svého kosmického obýváku.

Jsem pod nebeskou střechou a dívám se na záhadné pableskování hvězd.

Když se podívám dolů, vidím, jak se hvězdná bář odráží v jezeře a vlastně tak zdvojuje nebeskou klenbu. Jako by noční jezero dosáhlo hloubky několika tisíc světelných let.

Dohlednost je výborná a poměry pro hlubinné astro-potápění optimální. Měsíc nesvítí a ani tu nehrozí světelné znečištění.

Sfoukl jsem všechny svíčky v chatě, ale v pravé ruce držím malou baterku. Zhasl jsem ji a zmocnil se mě skoro nábožný pocit.

*

Mnohokrát jsme s Eirin stáli venku a chvěli se ve směsici hrůzy, radosti a posvátné úcty nad tím vším, co nechápeme.

O loňských Velikonocích jsme tak stáli se Sárou, ale to svítil měsíc, jeho světlo vytvořilo kolem jezera strašidelnou atmosféru a zároveň upozadilo nevyzpytatelnost nočního nebe a všechno hrozné a uhrančivé v jeho hlubinách.

Co vidím nad holými korunami bříz, je veliké, majestátní.

Jaká rozlehlost, jaká nádhera!

Venku však nenajdu žádnou věčnost, k níž bych se připojil. Nenalézám žádnou smířlivou dimenzi. Jen kosmický ohňostroj hvězd a jejich zániku, mlhoviny hvězdného prachu a zrod hvězd nových.

Z nás dvou, myslím Eirin a mě, hledím na nebe víc já. Jsem humanitně orientovaný a mým koníčkem je astronomie. S Eirin je to trochu jinak. Svým pohledem raději utkvívá na naší planetě. Má mnohem bystřejší oko na všechno, co na ní žije a hýbe se.

Občas se však naše souřadnice protnou v některých bodech a mezi mým útekem na nebe a Eirinovým hledáním forem života na Zemi se sejdeme.

Podle Eirin byl dokonce pojmenován jeden mikroorganismus, modrozelená bakterie *Nostoc eirinae*. Zcela po zásluze,

myslím si já, že svýma ledovcovýma očima objevila nový druh modrozelené bakterie, kterou by dříve nejspíš nazvali modrozelenou řasou. I když: říkám sice nový druh bakterie, ale přitom jde o jeden z nejstarších organismů na naší planetě, právě takové postupně přispěly fotosyntézou k vytvoření atmosféry obsahující kyslík, základnímu předpokladu života kolem nás.

Podle astronomů žijeme na kamenné planetě, která se nachází v takzvané „zlatovlasé“ neboli obyvatelné zóně kolem Slunce. Není tu ani příliš chladno na to, aby vznikl život a dařilo se mu, ani příliš horko, ale právě *tak akorát*, jako byla kaše v pohádce o Zlatovlásce a třech medvědech.

Je tu *tak akorát* chladno a *tak akorát* teplo, aby se tu vyskytoval dostatek tekoucí vody. V kosmu jsou takové poměry naprostá zvláštnost.

Když dnes astronomové hledají život v kosmu, hledají vodu. A pokud jednoho dne potkají nějakou zvýhodněnou kamennou planetu se zurčícími potoky, širokými řekami a hlubokými, záhadnými oceány, čili v obyvatelné zóně kolem nějaké hvězdy, byli by spíše překvapeni, kdyby na ní život nenašli, než kdyby se hemžila živými tvory.

Život však může mít mnoho forem. Na spouště nebeských těles možná existují roje různých mikrobů. A představte si, že jeden z těch mikrobů nese jméno mé ženy! Ovšem cesta od mikroorganismu k *inteligentnímu* životu je dlouhá, a možná je tak dlouhá, že my lidé jsme na ní úplně sami.

O takových otázkách jsme mluvili pod měsíčním svitem se Sárrou o loňských Velikonocích. To jí bylo teprve jedenáct.